

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600 Din, pol strani 300 Din. — Cena malim oglasom do 30 besed 15 Din vsaka beseda več 1 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji. Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

Naročnina

vsaka letno 30 Din, polletno 15 Din,
za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštna hran. 12.349

Izhaja vsako nedeljo

IV. LETO

Murska Sobotica, 15. decembra 1935.

ŠTEV. 50

Da se razumemo!

Zadnje „Novine“ prinašajo v rubriki „Politični pregled“ pod naslovom: „Vodstvo JRZ v soboškem srezu“, sledeče: Mislimo, da se po raznih časopisaj popu-noma namenoma piše neresnice od vodstva Jugoslovanske radikalne zajednice v soboškom srezu. Tak tudi zadnja Murska Krajina zna povedati, da nekšči časopisi pišejo, da je vodstvo JRZ v soboškom srezu prevzel zdaj g. poslanec Benko. Murska Krajina ne pove če je to istina ali ne, zato istino mi povemo. S tem, da je g. Benko v zadnjem časi prestop v Belgradi v klub poslancov JRZ, s tem je on na zahtevo tega kluba i z dovoljenjem vodstva stranke postano član sreskoga odbora JRZ za soboški srez. Predsednik organizacije za soboški srez je pa g. Bajlec i ma tedaj vodstvo stranke za ta srez g. Bajlec.“

Nedolžnega zavijanja oči, udarjanja s pestmi po mizi češ: „Samo jaz govorim resnico in jo dvigujem visoko v nebo, ker se tega drugi ne upajo“, delitev milosti in pokroviteljskih nasvetov na levo in na desno, vsega tega smo pri Novinah že navajeni in nas prav nič ne preseneča. V silno napotje pa jim je sedaj zopet naš zadnji članek, ali bolje rečeno sam g. poslanec Benko, ki na žalost ni tako ustvarjen, da bi se ustrašil ropotanja črenovske falange. Novine in njihov naj-ožji krog so se zibali že v pri-jetnih sanjah, da imajo v žepu dekret za politični monopol nad našimi kraji. No, pa se je obrnilo malo drugače in v tem je vsa velika bolešt častitljivih „Novin“.

Nihče ni zanikal in tudi ne bomo zanikali, da je g. Bajlec predsednik sreske organizacije JRZ. V to se M. Krajina noče in tudi ne bo vmešavala. Še več: želimo celo, da svoje delo tako izvrši, kakor so to drugi verovali, ko so mu poverili ta posel. Opo-rekati pa moramo načinu pisanja Novin o osebi g. poslanca Benka, ki izzveni v čudnem povdar-ku: „Poslanec, sprejeli smo te v našo družbo in te milostno trpimo v našem krogu“. Iz silnih višin torej glejmo na njega, mi gospod-je, ki imamo vajeti ljudstva v rokah. Kar imejte to zavest in v

zadoščenje nam je, da je ljud-stvo malo drugačnega mišljenja. Sedaj ste se lotili organiziranja in spravljate ljudi v organizacijo. Dokler pa gospodje ne bodo domov prinesli uspehe na gospo-darskem polju, bo stala vsa stavba na peščenih tleh. To je pa druga plat zvona! V večih krajih naše-ga sreza se sedaj tudi ustvarjajo organizacije J. R. Z. po navodilih poslanca g. Benka. Po pisanju Novin pa bi se moralo sedaj s tem delom prenehati, započeto delo uničiti in čakati na g. Baj-leca, da on pride in jo zgradi, ker je samo on za to poklican.

Kakor nalašč ali kaj, pa ho-čejo nekateri vedno pozabiti, da so v J. R. Z. vendar tudi radikali, ki imajo tudi svoje pravice in zahteve. Po pisanju „Novin“ bi potem nastal razcep, oziroma dve organizaciji: ena z pristaši prej-šnje radikalne stranke in onih, ki

pristopajo v radikalno stranko, a druga z pristaši slovenske ljudske stranke v okvirju J. R. Z. Ali bo to privedlo do zaželjenih uspe-hov, ki jih brezdvoma tudi „No-vine“ želijo, novi osnujoči se po-litični formaciji J. R. Z.

Čas bi že bil, da bi se go-tovi gospodje v naših krajih že slednjič zavedali, da J. R. Z. ni samo bivša slovenska ljudska stranka, nego je danes nova po-litična organizacija, katere namen ni da bi se ozkosrčno organizi-rala. Bazirati mora na najširši osnovi, ter stremeti za tem, da pridobi širok kader članov in so-delavcev, ki so potrebni pri delu za normalizacijo današnjih poli-tičnih razmer. Ako pa bi se ne-katere osebe iz te stranke hotele odstraniti, kar je več kakor očitno iz pisanja Novin, bodo gotovo ti ljudje našli nova torišča in svoja mesta za politična udejstvovanja.

Vlada je sklenila med drugim tudi sledeče: da se izda uredba na predlog pravosodnega in trgovinskega ministra, o prekinitvi zastarelosti kme-tijskih menic, da se karteli in podobne ustanove postavijo pod državno kon-trolo in, da minister za pošto, brzojav in telefon izda potrebne ukrepe za moderniziranje in izpolnitev tele-fonskega prometa v državi.

Da bi se obnovila socialno-demokratska stranke, je bilo v zad-njih letih že več poskusov. Vsi so se slabo končali. Sedaj baje namerava to poskusiti še enkrat g. Sreten Jak-šič iz Sarajeva.

Kraljevi namestniki in člani vlade so bili v zvezi s proslavo prvega decembra odlikovani. Red sv. Save I. stopnje je dobil med drugimi tudi dr. Miha Krek, minister brez portfelja.

Predsednik češkoslovaške repub. Massaryk je zaradi visoke starosti in bolezni odstopil, ter je priporočal kot svojega naslednika zunanjega ministra dr. Beneša.

Več bombnih atentatov je bilo v Atenah pred stanovanji znanih ve-nizelstov. Vsi ti atentati pa so imeli le demonstrativen značaj proti izdani amnestiji in ni bil od njih nihče ranjen.

Belgijski kralj je prišel v Lon-don, kjer je baje skušal posredovati med Anglijo in Italijo.

Italija - Francija - Nemčija se naj bi po pisanju nekega italjanskega lista združili, da bi se osvobodili an-gleškega diktatorstva. S tem bi tudi postali pravi gospodarji Sredozem-skega morja. To so italjanske želje, ki se najbrže ne bodo nikoli uresničile.

Anglija noče odnehati od sank-cij in jih hoče brezpogojno razširiti tudi na petrolej in druge predmete.

Abesinski cesar je rekel, da Abesinija ne odstopi niti pedl svoje zemlje. Etiopija je bila 2000 let sa-mostojna država in zato tudi sedaj ne more priti pod tuji jarem.

Italjani sami priznajo, da so jim Abesinci zaplenili neko avtokolonno. Ker niso mogli spraviti Etiopci po boju zaplenjenih 24 tovornih avtomo-bilov naprej, so jih polili z bencinom in zažgali.

Povsod v Italiji nabirajo zlato. Prebivalstvo Milana je nabralo za italjanski zaklad 600 kg zlata in 1300 kg srebra.

Italjanska letala so metala bombe na bolnišnice v Desje. Mnogo ranjencev je našlo pod razvalinami smrt. Vest o napadu na bolnišnice je izzvala po vsem svetu silno ogorčenje, nad načinom italjanskega bojevanja.

POLITIKA

Pri zadnji amnestiji je bilo pomiloščenih okrog 15 000 ljudi, zaradi gozdnih krivic, to je samolastnega prisvajanja gozdov, odnosno sečnje v teh gozdovih, pa okoli 8 do 10 tisoč.

Poslanca Stajčić in Lazić, ki pripadata zemljoradniški skupini, sta izstopila iz Jevtičevega kluba in bosta ustanovila svoj klub.

Na praznik zedinjenja je bil odkrit spomenik blagopokojnemu kra-lju v Tuzli.

Nad 300.000 ljudi je preteklo nedeljo prisostvovalo svečanemu od-kritju spominskega svetilnika, ki so ga zgradili v Splitu v spomin na kralja Uje-dinitelja. Slavnosti je prisostvoval tudi kraljevi namestnik dr. Perović, minister za telesno vzgojo Komnenović in pred-sednik senata dr. Tomašić.

Za našega poslanika v Sofiji je imenovan pomočnik zunanjega mi-nistra Sturm Jurišić

V Zagrebu se bi morali te dni sestati poslovni odbor združene opo-zicije, ki ga tvorijo po en delegat štiri-h glavnih političnih skupin: demo-kratske, zemljoradniške, radičevske in pribičevičevske. Iz Beograda pa je pri-spel le delegat demokratske stranke, a še ta le po — informacije. Šele ko se bo ta vrnil v Beograd, bo del srbi-janske združene opozicije, na osnovi njegovih poročil, sklepala o tem, ali in kedaj naj se nadaljujejo službena pogajanja.

„Do konca tega meseca se bodo spremenile uprave vseh okrožnih uradov za zavarovanje delavcev. Vlada bo skrbela, da pridejo v urade zas-topniki nacionalnih ljudi, želi pa, da bi sodelovali tudi zastopniki opozicije.“ Tako je izjavil novinarjem minister Komnenović

Preteklo nedeljo je imela JRZ po vsej državi več shodov in konfe-renc. Večji shod je bil v Daruvarju, na katerem je govoril minister Janković. V Kruševcu in pa v Varni so bile važne konference.

Srbski del izvenparlamentarne opozicije je imela velik shod v Vla-dičinem hanu, kjer je poročal o poli-tičnem položaju Joca Jovanović, ki je v svojem govoru zahteval svobodne volitve. Drugi shodi so še bili v Nišu in v Bjelovaru.

Zagrebska opozicija je imela preteklo nedeljo kar dvajset političnih shodov. Dr. Maček tudi tokrat ni nikjer nastopil.

Dosedanji banovinski svet dravske banovine je bil z odlikom notranjega ministra razpuščen in ime novani so bili novi člani, skoro sami pristaši JRZ.

Srbijanski del opozicije bi rad organiziral skupno politično stranko, ker so ljudje že sili raznih konferenc ter raznih političnih shodov, od kate-rih nimajo ničesar. Dr. Maček pa skupne politične stranke noče.

Med Abesinci in Italijani je prišlo do hudega boja severno od Dola. Na obeh straneh je obležalo na bojišču 1600 mrtvecev.

Proti severni fronti se naglo pomikajo velike, dobro oborožene abesinske armade. Med predstražani se že vrše spopadi na vsej črti. V najbližnjih dneh bo prišlo do hudega bojevanja.

Abesinci so v zadnjem času dobili veliko orožja in municije iz Evrope, na potu pa so že nove pošiljke in sicer: 200 000 pušk, 1000 revolverjev, 400 strojnic, 200 metalcev min in 500 000 topovskih nabojev in granat. Abesinska vojska pa že sedaj razpolaga z: 600 težkimi strojnimi, 25 000 pušk, 100 000 brzostrelnimi puškami, 15 milijon patron in z več kot 3000 strojnimi.

Novi člani banskega sveta

Notranji minister je razrešil, razen enega, vse člane banskega sveta in imenoval nove člane. Med drugimi so bili razrešeni sledeči:

za okraj Murska Sobota: Kuharja Štefana, posestnika, mlinarja in predsednika občine v Puconcih;

za mesto Murska Sobota: Kodra Antona, notarja v Murski Soboti;

za okraj Dolnja Lendava: Erjavca Mihaela, posestnika v Bratonicah.

Z rešenjem istega datuma in številke je notranji minister postavil med drugimi za člane tudi sledeče:

za okraj Murska Sobota: Bačiča Franca, posestnika in vodjo posojilnice v Gornji Lendavi;

za mesto Murska Sobota: Bajleca Franca, odvetniškega pripravnika v Murski Soboti;

za okraj Dolnja Lendava: Klekla Josipa, župnika v pokoju v Črensovcih.

Izvoz naše živine v Italijo

Pri izvozu naše goveje živine posebno bikov je nastal velik zastoj. Avstrija uvoz vedno bolj omejuje, v Italijo pa, kamor se je svoje dni precej izvozilo, danes tudi ni mogoče pošiljati živine, toda ne radi sankcij, diktiranih od Društva narodov v Genovi, temveč radi težav, ki jih dela Italija sama. Visoka uvozna carina, kontumac za našo živino in težave pri

izplačilu, izvoz naše živine v Italijo popolnoma onemogoča.

Tu se širijo govorice, da mi radi sankcij v Italijo nemoremo več izvažati živine, med tem, ko jo pošilja Madjarska cele vlake. To pa ni res. Navzlic sankcij je izvoz živine še vedno dovoljen, prepovedan je samo izvoz vprežne živine v Italijo (konjev, oslov, mul, kamel), glej Službeni list št. 93.

Ljutomerčani gostujejo v Murski Soboti

Po izredno uspeli vprizoritvi Gogoljeve komedije v 5 dejanjih „Revizor“, na domačem odru, se je odločil dramski odsek Sokolskega društva v Ljutomeru, da gostuje z isto igro v Murski Soboti. Igra sama ne rabi nikakega priporočila, da so pa v Ljutomeru dobri igralci se je marsikdo že sam prepričal, saj spadajo po izboru že odigranih iger, ki so že največje uspehe, k najboljšim diletantskim družinam onkraj Mure in so v marsičem enakovredni poklicnim igralcem. Gostje iz Ljutomera pa nam bodo istočasno vrnil obisk našega dram. odseka, ki je v njihovem krogu našel največje razumevanje in pravi bratski sprejem. Prepričani smo, da bomo znali ceniti obisk dragih gostov in da se bomo polnoštevilno udeležili njihove predstave.

Predprodaja vstopnic je v trgovini Hahn. Cena: 12, 10, 8, 5 in 3 Din. Stojšče 2 Din. Začetek predstave bo ob pol 9. uri zvečer.

Pregledovanje in žigosanje sodov

Kontrola mer v Mariboru sporoča, da se bo vršilo pregledovanje in žigosanje sodov pri postajah za kontrolo sodov in sicer v Murski Soboti dne 10. in 11. januarja 1936, dne 7. in 8. februarja in dne 12. in 13. marca 1936.

DOMAČE VESTI

MIMO NAS

Topo vdana v svojo težko usodo, ždi v teh dneh, stavba z tablo „Otroški vrtec“, ob Aleksandrovi cesti. Na njeno streho je padlo prokletstvo in neizprosno je zapisana usodi, da po valovih nekaterih uličnih jarkov, ki imajo svoj rezervoar na dvorišču te stavbe, odplava v neznan smer, boljšemu in lepšemu življenju nasproti. Kdor misli, da bomo na ta način prišli najlažje in najhitreje do funduša, se silno moti. Tudi usoda tega prostora je že zapечатena: Da ne bi voda odtekla, bomo napravili cementen okvir, nabavili si bomo lahode in sredi mesta bomo imeli lepo urejen ribnik, ki nam ne bo v nobeno sramoto, pač pa v ponos. Tako bomo eno vodno napravo, priključili drugi, ribnik sredi mesta bo le izpopolnjeval kopalnišče v Fazaneriji.

Človek nehote premišlja, če se ni mogoče voda napeljala na dvorišče otroškega vrtca, radi otrok, radi zabave. Prostor je kaj primeren. Z obeh strani so ceste nagnjene proti dvorišču, tako da mokrega elementa nikoli ne primanjkuje. V poletnih mesecih naj se otroci igrajo z peskom, ob slabih vremenih pa ob vodi. Otroci ljubijo spremembo Le to je nerodno, da v sedanjem času ne bi bilo priporočljivo vsakoršno skakanje in igranje ob ribniku v kopalnih hlačah in oblekah. Tudi vrtarice, četudi bi se izdalo tozadevno navodilo, se bi brčkone protivili, da bi oblekle kopalne obleke. Pa bi kaj bilo Sicer sega voda za enkrat samo malo višje od gležnja in je prehod preko dvorišča do vrat zasiguran z dolgimi deskami, ki so položene na opekah. In škoda bi tudi bila, da bi se vsem pasantom odvzela svojevrstna zabava: prijetno nihanje v brluzgi, čofotanje in nenaden poplah preko robov čevljev, do toplih nog in suhih nogavic, tako prijetno žečka po podplatih, da se moraš nehote glasno zasmejati. In kdo bi kratil naši deci in odraslim, ki imajo tamkaj opravke, nedolžnega in cenenega veselja. Pa bi kdo rekel, da je kljub vsemu temu le malo nevarno, da bi se prehladili. Nemogoče! Če bi že res taka nevarnost obstojala, se bi vendar panili gospodje, ki imajo to na skrbi, katerim je gotovo pri srcu zdravje naših otrok in bi ukazali: Bazen pri otroškem vrtcu odstranimo! Samo kakšen naivnež bo mislil drugače. Potem pa je tudi to: deca bogatejših starišev ima dobra obu-

vala, če se pa kljub temu zmoči, gre domov in se preobleče. To delajo tako dolgo, da se jim vsaj deloma posreči, da pridejo suhi na drugi breg. Pri siromakih pa je vse bolj enostavno: če se zmočijo prej ali pozneje, je vseeno. Otroci pa so tudi mnogo bolj utrjeni in jim take malenkosti ne škodujejo. Zakaj bi potem tamkaj kaj popravljali? Škoda denarja. Nekaj desk in še nekaj opek, pa bo dobro. Do meseca julija itak ni več dolgo, do takrat bo pa najbrže že tudi voda upadla.

Murska Sobota:

— **Odlikovanje.** Predstojnik tukajšnjega sodišča g. dr. Slavko Šumenjak je bil odlikovan z redom Jugoslovanske krone IV. stopnje. K zasluženemu priznanju zaslug z najvišjega mesta, naše iskrene čestitke!

— **Izpit.** Pred tehnično komisijo banske uprave v Ljubljani, je te dni položil strokovno stavbarski izpit g. Sraka Štefan, diplom. tehnik pri tuk. cestnem odboru. Našemu domačinu, ki je prvi položil tovrstni izpit, z najboljšim uspehom, naše iskrene čestitke!

— **Zborovanje.** Prejšnjo soboto se je vršilo v tuk. Sokolskem domu zborovanje učiteljstva mursko-soboškega sreza. Zborovanju, katerega se je udeležilo učiteljstvo od blizu in daleč, je prisostvoval tudi sreski šol. nadzornik g. Velnar. Zbrano učiteljstvo je predvsem obravnavalo aktualne društvene zadeve, na dnevnem redu pa je bil tudi referat učit. g. Sočiča o ustroju in pomenu zadrug. Prihodnje zborovanje bo zopet meseca januarja.

— **Sejm.** Letošnjemu miklavževemu sejmu je bilo vreme silno slabo naklonjeno. Kljub temu pa so se v Soboti zgrnili ljudje od blizu in daleč in kupčije so bile prav živahne. Že v zgodnjih popoldanskih urah so ceste zadobivale zopet svoje vsakdanje lice. Razgubili so se ljudje, odšli pa so tudi sejmarji, ki so povprečno bili z izkupičkom zadovoljni.

Najlepša Božična darila

ter okraski za božično drevo (lastni, sveži specijelni izdelki) se dobijo po **dumping ceni** samo v **slastičarni SIDONIJA NOVAK, MURSKA SOBOTA.**

Ferjan M. Razpotje

27

Življenje pa ni šlo mimo Kate kar tako. Oplazilo jo je s prvo bridkostjo, ko je iz Galicije prišlo pismo, da je oče zmrznil v zametih. Borna bajta, ki so jo imeli v najemu, četr ure iz mesta, je bila polna joka in kričanja. Od žalosti izmučena mati je le še hlipala, jokala se je Kata in njena sestra in brat, ki je komaj segel do roba mize. K lakoti se je priselila v kočjo še nema bolest, ki je iz vseh sten silila na četvorico. Očetov klobuk na omari, njegova vojaška slika nad mizo, njegova ponošena suknja, v katero je zlezal brat, da so se mu roke zgubile v rokavih in so se mu krajci opletali okrog kolen, grčavka za pečjo vsa siva že praha in polna pajčevine, složena mašna srajca v omari in še tisoč malenkosti je govorilo o mrtvecu, ki se je tepel z mrazom v Karpatih,

dokler mu v očeh ni osteklenelo večno vprašanje: Zakaj?

Trda in neusmiljena je bila roka življenja, ki je odpahnila dver kočje, prišla najprej Kato in jo sunilo k cesti, ki se spenjala v hrib. V tretjem kolenu, iz materine strani, je bil posestnik Kerin, ki je več iz usmiljenja kot iz potrebe vzel Kato k hiši, kjer mu je nekaj let garala le za hrano, za tujo streho nad glavo, ki jo je varovala mraza in vročine, za božično obleko in za par nerodnih in vedno prevelikih čevljev. Kata mu je bila takrat hvaležna. Četudi je bila vsaka drobtinica kruha, prekvašena z nojem ni poznala 15 letna deklina visoko ceno življenja, ne dragocenosti potnih srag, ki so se nevidno zarile v grunt, da je bolje rodil, se prilile na hlevske stene in rosile na živino, da je uspevala in rasla, kar bodi Bogu zahvaljeno. Še v temelje hiše so silile, do hrastove mize, na katerem je

ležal ržen kruh, okrogel in visok, nad katerim je čuvala že zakajena božja martra v kotu.

Šele ko je bilo Kati že devetnajst pomladi, ji je domači hlapec Feliks odprl oči in ji dokazoval, da je njeno delo pri hiši več vredno kakor vsakdanji kruh, obleka iz cenenege blaga in čevljev. In ko je Kerinu k novemu letu plašno rekla, da bi primaknil še nekaj denarja, je ta jezno vzrojil, udaril po mizi in govoril o nehvaležnosti in o nekem sorodstvu. (Do takrat še ni nikdar imel te besede na jeziku, niti ne v mislih.) Nekaj drobiža pa je le odštel, ga porinil proti sredini mize, se obrnil in zapustil sobo. Plašno je stegnila Kata roko po denarju in ko ga je držala med prsti, ji je postal čudno težko in novci so se svetilkali med redkim papirjem, praznično in vsiljivo. Spoštovanje do denarja je zakrilo vse druge misli. Vrednost teh kovancev in pisanega

papirja ji je bila velika. Vsak drobec je bil ves njen, bolest sključenega hrbita je bila v njih, žgoča bolečina raztrganih žuljev je kričala iz papirja in kovine... Majhen kupček denarja in njeni dlani je bil kakor grob njenih mladostnih ur, in kakor pest, ki je vedno tako neusmiljeno padla v sanje dekleta, ki se še krčevito drži podbojev pri vratih, ki vodijo v življenje... Kakor je sklenila, tako je tudi napravila: svoje borno bogastvo je odnesla k materi. Že dela in skrbi sključena ženica se je nasmejela glasno in grgajoče. Kata pa se je pognala zopet v delo in če so ji kolena klecala od naporov, se je zmisli na hrastovo mizo, na kateri leži njen denar, za šipami pa je sneg, tam kraj okna pa koledar, živopisan in kričav, z rdečo eno pod sabo, ki raste in raste, da se zadeva stropa in tal, ter objema gospodarja in njo...

(Se bo nadaljevalo.)

— **Dar.** Za siromake občine Murska Sobota je daroval g. ban 500 Din. V iste svrhe je daroval naš poslanec g. Benko 1000 Din. Visokim dobrotnikom, ki naj služita tudi drugim za vzgled, v imenu najbednejših našega kraja, iskrena hvala!

— **Miklavževo.** Letos, ker je pač sobota padla na 7. december, je prišel Miklavž na prireditev Kolo jugoslov. sester z majhno zakasnitvijo. Prireditev, ki je že postala v našem kraju tradicionalna, je privabila številno občinstvo v vse prostore hotel Krona. Prireditvi je med drugimi odličniki prisostvoval tudi poslanec g. Benko. Posebno številno so bili navzoči tuk. rezervni in aktivni oficirji, ki so v okvirju miklavževanja tudi priredili svoj zabavni večer. Razpoloženje vsega večera pa je dvignila vojaška godba iz Varaždina, ki je poleg plesnih, prednašala tudi nekaj koncertnih komadov, ki so žele pri publiku največje priznanje. Miklavž pa je bil letos izredno darežljiv in dolgo je trajalo, preden se je iznebil svojega nebeškega tovora. A kdor ni pri Miklavžu imel sreče, se mu je gotovo nasmejela pri srečolovu, ki je delal vso čast s svojimi krasnimi darili, med katerimi so prevladovali vezenine. Prireditev, ki je tako lepo uspela, zasluži vso priznanje prirediteljic Kola jugoslov. sester predvsem pa agilni predsednici ge. Narandžičevi. Trud, ki so ga položile v delo, ki naj bi bilo prineslo dobiček, v podporo naše siromašne dece, je bil gotovo poplačan, ob razumevanju plemenite akcije s strani našega občinstva.

— **Najlepša darila za Božične praznike:** Družabne igre. Prirovedne knjige. Knjige za barvanje. Domino. Šah. Dobite najceneje v veliki izbiri pri IZIDOR HAHN trg. z papirjem M. Sobota.

— **Lutkovna predstava.** Gotovo se bo deca razveselila ob novici, da bo v nedeljo, dne 15. t. m. ob 15. uri v Sokolskem domu zopet lutkovna predstava. Vprizorila se bo pravljica igra „Čarobni svet“. Stariši, privedite Vaše malčke in jim nudite nekaj veselih in brezskrbnih ur. Otroci Vam bodo hvaležni. Vstopnina običajna.

— **Nesreče.** Brezposelni delavec Piberčnik Franc, doma iz Varaždina, je baje po neprevidnosti prekoračil državno mejo. Ker se na klice službujočega graničarja ni ustavil, ga je ta po službenih dolžnostih obstrelil. Strel je dobil v pleča. Njegove poškodbe so težke. — Cuk Helena, tri letna hčerka dninarja iz Kapce, je tako nesrečno padla s postelje, da s je pri tem zlomila roko. — Z občutnimi poškodbami na glavi so pripeljali v bolnišnico dninarico Cimerman Frančiško iz Vogričevca. Zajemala je vodo pri vodnjaku pa ji je udaril ročaj kolesa pri vretenu z vso silo v glavo. — Vsi ponesrečenci se zdravijo na kir. oddelku tuk. bolnišnice.

— **Umetnik, ki slika z nogo.** Po uspešnih razstavah po vseh večjih krajih naše države, je prispel v Mursko Soboto slikar-invalid Aleksander Klein,

ki je razstavil v stari kavarni „Krona“ kolekcijo svojih slik. Razstava, ki bi brezdvomno zaslužila mnogo večje pozornosti s strani tuk. občinstva, je bila izredno zanimiva v svoji umetniški dovršenosti. Vsakdo, kdor je videl številna olja, iz katerih je žarela vsa duša od Boga nadarjenega umetnika, pa je nehote klonil pred krutim dejstvom, da so bile vse te umetniške naslikane z nogo. Tragedija Kleinovega življenja, slikarja umetnika, ki je bil oropan svoje moči, s katero je dal duška svojemu umetniškemu hotenju, kloni vsakogar v silnem spoštovanju do njega, ki je z naporom vseh svojih sil podredil svojo nogo neizprosnim volji, da na platnih tolmači občutja človeka umetnika. Molče sedi pred stojalom, njegova noga s čopičem mu z vso sigurnostjo drsi po papirju in ustvarja pokrajino, iz katere diha življenje. V nekaj minutah je slika gotova in njegov sin že zopet napenja papir, za prihodnjo sliko... Tragedija umetnika je v osebi Aleksandra Kleina devetkrat križana... Le nekaj dni je bil pri nas, odpravil se je zopet naprej v svet, na svojo dolgo romarsko pot, ker tako zahteva življenje, ki je ravnalo z njim tako kruto in neusmiljeno...

čudovito čiste ORION aparate,
najpopolnejše holand. stera aparate

dobite v prvi prekmurški strokovni radiodelavnici NEMEC J.

— **Osebna vest.** Ing. Wenko, živinorejski referent banske uprave v Ljubljani je premeščen za kmetijskega referenta v Gornji grad.

— **Čajanke S. K. Mure.** Na željo svojih članov in prijateljev, bo priredila Mura ob zimskih nedeljah popoldne ob 4 uri v restavraciji g. Faflika čajanke. Prva čajanka bo v nedeljo, dne 15. decembra, na katero vabi prijatelje neprisiljene zabave odbor S. K. Mure.

— **Zahvala.** Za plemeniti dar, ki ga je prejelo društvo od g. bana ob priliki njegovega obiska v M. Soboti, najlepša hvala v imenu onih siromakov našega kraja, ki bodo te podpore deležni. — Kolo jugoslovanskih sester v Murski Soboti.

— **Smrt.** V 47. letu starosti je nenadoma preminul g. Titan Anton, poljedelec, doma v Mojstrski ulici. Pokojni je bil v zadnjih letih član uprave občine M. Sobota. — Preminula je šivilja Kozic Rozalija iz Male Kaniže. Preostalim naše iskreno sožalje! Naj sveti pokojnikoma večna luč!

— **V prejšnjem mesecu so umrli** v tukajšnji bolnišnici sledeči: Kutnjak Nikolaj, 41 l. m. posestnik, Brezovac. — Maruško Ivana, dninarica 69 l. Črešnjavec. — Kerec Marija 34 l. žena prog. delavca, Mačkovci. — Rajtar Florjan, 80 l. dninar, Turnišče. — Vukan Terezija, 50 l. dninarica Borejci; Franko Ludvik, 26 l. dninar, Murska Sobota. — N. v m. p!

— **Tišina.** Tukajšnji orožniki so prejšnji petek aretirali 6 ciganov. Njihova vest je precej težka. Pred kratkem so vlomili v neko trgovino na ozemlju sosednje Avstrije. Odnegli so prucejšnjo množino manufakturnega blaga v izdatni vrednosti. Čaka jih zaslužno plačilo.

— **Sv. Sebeščan.** Prejeli smo: Z ozirom na dopis v 47. številu „Novin“ z dne 24. XI. t. l., Vas naprošam, da objavite v Vašem tedniku sledeče pojasnilo: Licitacija premičnin pokojnega g. župnika je bila prostovoljna in neprisiljena, kot bi se lahko sklepalo iz dopisa. Ako pa je pokojni zapustil tudi kaj dolga, je to privatna zadeva, ki javnosti ne zanima, najmanj pa g. dopisnika „Novin“. G. dopisniku priporočamo, da v bodoče objavlja v „Novinah“ aktualnejše dogodke naše fare, nego da izgublja čas na nepomembnem pisarjenju. Uredništvu „Novin“ pa svetujemo, da objavlja tudi pojasnila, ki se tičejo raznih dopisov in da jih ne meče v koš, kot se je to zgodilo pojasnilu na dopis „Sv. Sebeščan“ v 47. številu z 24. XI.

— **Prosenjakovci.** V državni narodni šoli v Prosenjakovcih se je pričela proslava drž. praznika ob 8. uri. Nazoči so bili predsednik občine, gasilska četa v Prosenjakovcih in razen tega še mnogo občanov. G. šol. upravitelj je imel lep govor, v katerem je razložil pomen 1. decembra. Ob tej priliki je bila prva božja služba v kraju Selo (pri žandarm. stanici v Foknvcih.) Te slavnosti so se udeležili prostov. gas. četa iz Čikečke vasi in Selo, ter predstavniki občine in mnogo občanov. G. župnik Darvaš je imel molitev za 1. december, temu pa je sledila služba božja v kateri je tudi razložil pomen našega največjega državnega praznika.

SOKOL

Čuvajte Jugoslavijo!
Vsemu članstvu!

V Sokolskem domu (v mali dvorani) se je osnovala čitalnica. Ista je odprta dnevno od 18. do 21. ure; ob nedeljah in praznikih pa od 11. do 22. ure.

V soboto, dne 14. XII. 1935 gostuje pri nas dram. odsek Sokolskega društva Ljutomer z igro „Revizor“, na kar vse članstvo še posebej opozarjamo.

Prihodnja lutkovna predstava bo v nedeljo, dne 15. XII. 1935 ob 15. uri. Vprizori se pravljica igra „Čarobni cvet — zlati cvet“. Pripeljite malčke!

Vse br. četne uprave prosimo, da pravočasno pošljejo vse izkaze, ki zapadejo koncem leta. (Olej zadnjo okr. župne uprave.

V zadevi sklicanja občnih zborov se dotična okrožnica nanaša samo na društva; za čete velja sklep okrožja, kot je bil objavljen z zadnjo okrožnico. Zdravo!

Sokolska četa v Puconcih. 1. december je za našo sokolsko deco in naraščaj vsako leto najlepših praznik. Ljudje so se na pristrčne svečanosti z lepimi telovadnimi točkami skozi nekaj let — že tako privadili, da v veselem pričakovanju napolnijo šolsko sobo do zadnjega kotička. 2 leti odkar pa je naša četa novo zaživela je vse posebno slavnostno. Sokolska prisega odraslih, ki jo polagajo na ta narodni praznik, daje svečanost globoko in pristrčno resnost. Kakor lani, je bil tudi letos program skrbno pripravljen. Posebno pristrčno je bila sprejeta pozdravna pesem najmlajšega bratca Juleka. Ugajale so vaje „Poleti sivi Sokole“, moška deca s puškami, deklice z „Lutkami“,

naraščajnice z rožami. (Vse na muziko.) Žal da nimamo primerne odra. Upali bi se sicer tekmovati z marsikom. — Najbrže je pridno in veselo rajajočo deco videl Miklavž. Nič čudnega, da ga je ganilo to iskreno praznovanje domovinskega praznika. Zato je v sredo zvečer prišel tako lep kot ga še nismo videli. Njegova peklenška spremljevalca nista imela moči nad deco in 37 je bilo kar bogato odarjenih s šolskimi potrebščinami.

Olimpijske igre v Berlinu

(Nadaljevanje.)

Tudi pri drsanju imamo hitrostne tekme. Na olimpijskem programu so hitrostna drsanja na 500, 5000 in 10.000 m. Kljub temu, da se doseže pri drsanju čisto hitrost preko 50 km na uro, ne privabi hitrostno drsanje toliko gledalcev kot umetno. Vzrok leži v načinu tekmovanja, kajti vsled tehničnih ovir tekmujeta neposredno le dva in dva tekmovalca ter ter končni rezultat se določi šele posredno, na podlagi primerjave doseženih rezultatov.

V hitrostnem drsanju igrajo že dolga leta vodilno vlogo Švedska, Finska in Norveška. Sicer se je pri zadnjih olimpijskih igrah odrezala najboljša Amerika, vendar pa je bil način tekmovanja v Lake-Placidu za Evropejce nenavaden, tako, da zadnja Olimpijada ni pokazala pravega razmerja moči. Šelena nevtralnem terenu v Garmisch-Partenkirchnu se bo odločila hegemonija v umetnem drsanju.

Zimski šport ima tudi svoj „nogomet“, to je hockey na ledu, ki je brez dvoma najhitrejša igra moštev. V vsakem moštvu igra 6 igralcev (vratar, 2 branilca, 3 napadalci), ki skušajo z zavitimi palicami spraviti okroglo ploščo v nasprotnikova vrata.

V hockeyu veljata za favorita Kanada in Amerika. Toda v zadnjih letih so pod roko kanadskih trenerjev tudi evropske države silno napredovale in borba na Olimpijadi bo nad vse ogorčena. Izmed evropskih držav je treba predvsem omeniti Češko, ki je preteklo nedeljo porazilo s „kanadskim“ rezultatom 7.0 dobro nemško reprezentanco. Prav dobri so pa v hockeyu tudi Švedci, Švicarji, Avstrijci, Madžari, Angleži ter Poljaki.

Naši tekmovalci v drsanju ne bodo igrali na Olimpijadi važne vloge, edino Slovenci Schwab, Thuma in mladi Serbec bi nas lahko zastopali v umetnem drsanju, sicer se pa tudi oni, vspriči ogromne mednarodne konkurence prav gotovo ne bodo mogli plasirati. Naši hitrostni drsalci so še takorekoč začetniki in tudi hockey je začela gojiti šele pred nedavnim ljubljanska Ilirija. (Dalje.)

Lep uspeh prekmurskega sportnika

Na internacijalnem prvenstvu Donavske banovine v table tenisu, je dosegel dolgoletni član SK Mure Horvat Koloman, za odličnim ljubljancem Marinkom, častno drugo mesto. V dublu sta zmagala zaslužno Horvat in Marinko.

Proda se skoro nova pisalna miza iz kavkaškega oreha. CENA NIZKA. — Naslov se izve v Prekmurški Tiskarni M. Sobota.

TRGOVSKI LOKAL

se izda v Cerkveni ulici v Murski Soboti. Naslov se pove v Prekmurški Tiskarni.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Trgovine v nedeljo pred Božičem in Novim letom.

V nedeljo pred božičem t. j. 22. decembra in v nedeljo pred novim letom, t. j. 29. decembra t. l. lahko ostanejo trgovski obrati po potrebi tudi ves dan odprti, ker morajo biti na Božič in novo leto ves dan zaprti.

Na gornje opozarjamo vse p. n. trgovce iz celega sreza.

Uprava Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Izvoz živine in živinskih proizvodov.

Po poročilu urada za nadzorstvo nad izvozom živine in živinskih proizvodov, pošiljatkam žive perutnine v Nemčijo čez Avstrijo ni več treba prilagati tovrstnim listom posebne izjave nemške vlade, da bo Nemčija te pošiljke sprejela v vsakem primeru, tudi če bi prispele v okuženem stanju.

Slovenski kmet je najbolj zadolžen.

Kako lažnive so vesti o bogastvu Slovenije, najbolj dokazuje statistika o kmečkih dolgovih, ki jo je izdala Priv. agrarna banka. Po tej statistiki znašajo dolgovi (v milj. Din): v donavski banovini 1683, v dravski 1192, savski 1185, primorski 839, drinski 625, zetski 496, vrbaski 328, moravski 320, in vardarski 209 ali skupno v vsej državi 6879 milijonov Din.

Na posamezno kmečko hišo pa odpade dolga:

V dravski banovini 19.386 Din. v donavski 19.014, v primorski 12.976, zetski 8638, savski 7444, drinski 6676, vardarski 6371, moravski 5591, in vrbaski 3851 dinarjev. Slovenski kmet je torej najbolj zadolžen in je prejel od Priv. agrarne banke najmanj posojil. Kredit je dobival slovenski kmet predvsem od svojih kreditnih zadrug.

Trgovanje z markami iz privatnega kliringa se je začelo.

Na borzah se je začela v ponedeljek kupčija z nemškimi markami iz privatnega kliringa. Tehnika poslovanja je ista, kakoršna je bila z italjanskimi klirinškimi nakaznicami. Uvoz niki nemškega blaga morajo plačati 50% svojih dolgov z odkupom terjatev naših izvoznikov v Nemčijo.

Nemške klirinške nakaznice so se ponujale na borzi v Zagrebu po 15.10 do 15.25 dinarjev, končno pa je bil določen srednji tečaj za marko iz privatnega kliringa na Din 15.25. V zasebnem kliringu je torej marka za približno 115% cenejša ko marka po uradnem kliringu.

Seja centralnega predstavništva

Koncem novembra t. l. je bila v Sarajevu seja centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj Jugoslavije, pri kateri priliki je bila tudi ustanovljena zveza trgovskih združenj v Sarajevu. Seja je bila dobro obiskana; iz Slovenije se je udeležil seja predsednik Zveze Josip Kavčič.

V popolni soglasnosti so bili sprejeti in predebatirani ti sklepi:

Dnevni red kongresa, ki bo v maju 1936 v Zagrebu, ostane isti, kakor je bil določen na nameravani letošnji kongres v Zagrebu. Posamezni referati se bodo predebatirali na prihodnji seji centralnega predstavništva, ki bo v drugi polovici januarja v Splitu. Takrat se bo v Splitu tudi ustanovila

Zveza trgovskih združenj za primorsko banovino.

Po obširnem referatu predsednika Savića o stanju gospodarstva ter dopolnilnih poročil delegatov o stanju gospodarstva v posameznih banovinah, so se obravnavali razni aktualni problemi, nakar se je nadaljevala razpravna o vprašanju socialnega zavarovanja trgovcev in o kreditnih organizacijah, ki naj bi se ustanovile v korist trgovstva na principu samopomoči. Sklenjeno je bilo po vsestranski debati, da se debata o tem predmetu nadaljuje še na prihodnji seji, ko se zberejo še potrebni podrobni podatki.

Nato se je razpravljalo o razpisu volitev v Zbornice. Sklenjeno je bilo, da se vsi trgovci pozovejo, da čim najbolj aktivno sodelujejo pri volitvah. Tako se bodo tudi najbolj spoznale pomanjklivosti novega volilnega reda.

Daljša razprava se je razvila o kmetijski zaščiti.

Konstatiralo se je, da so ostale vse resolucije kongresa v Skoplju in Centralnega predstavništva, le mrtve črke na papirju, pa čeprav so se dostavile vsem odločujočim činiteljem. Temu, tako važnemu in more se reči, usodnemu vprašanju našega naroda, se ni posvetila potrebna pažnja. Mesto enostavne in praktične rešitve, ki so jo predlagale gospodarske organizacije, da se namreč najprej izdajo potrebne izpremembe zakona o prisilni poravnavi in o konkurznem postopku, ter da se individualno po sodiških rešuje o razdolžitvi in plačilnih olajšavah vseh dolžnikov, torej tudi kmetovalcev, je bila izdana komplicirana in na hitro roko sestavljena uredba, po kateri se ne more to veliko vprašanje ugodno rešiti niti za dolžnika, niti za upnika. Ker je to vprašanje ostalo nerešeno že četrto leto, trpi vse narodno gospodarstvo veliko škodo, poleg tega pa propada tudi morala ljudi, prav tako pa tudi zaupanje, da so posli popolnoma zaostali in da je ves promet nad vse oviran. Dejstvo, da morajo pošteni in varčni ljudje trpeti materialno škodo zaradi onih, ki so se lahkomišljno zadolžili, ubija vsako zaupanje v poste. Da se zopet počive posli in da zavлада zopet zaupanje, je potrebno, da so zakoni objektivni, sodišča pa pravična.

Nato se je razpravljalo o novem združnem zakonu.

Konstatiralo se je, da bi ta zakon v svoji sedanji redakciji ne samo ogromno škodoval svobodni trgovini, ki je danes radi svobodne tekme in individualnega tveganja nujno potrebna, temveč bi s svojim podpizanjem gospodarsko neizkušenega obojja dokončno uničil trgovino. Trgovstvo je zato mnenja, da je treba proizvajalno in kreditno združništvo podpirati, vse druge vrste združništva pa je treba odpraviti. Tega ne zahteva samo interes trgovine, temveč tudi gmočni in moralni interes vsega naroda. Skozi stoletja preizkušeno načelo svobodne ponudbe in svobodnega povpraševanja, je najboljši regulator gospodarskih odnošajev in najbolj pravično merilo za določevanje vrednosti blaga. Vse,

Nato se je razpravljalo o novem združnem zakonu.

Konstatiralo se je, da bi ta zakon v svoji sedanji redakciji ne samo ogromno škodoval svobodni trgovini, ki je danes radi svobodne tekme in individualnega tveganja nujno potrebna, temveč bi s svojim podpizanjem gospodarsko neizkušenega obojja dokončno uničil trgovino. Trgovstvo je zato mnenja, da je treba proizvajalno in kreditno združništvo podpirati, vse druge vrste združništva pa je treba odpraviti. Tega ne zahteva samo interes trgovine, temveč tudi gmočni in moralni interes vsega naroda. Skozi stoletja preizkušeno načelo svobodne ponudbe in svobodnega povpraševanja, je najboljši regulator gospodarskih odnošajev in najbolj pravično merilo za določevanje vrednosti blaga. Vse,

kar je privilegirano v gospodarskem pogledu, uničuje moralo in ovira pravilno zamenjavo dobrin.

Nato se je konstatiralo, da so ponekod davčne uprave imenovala, kot svoje zastopnike iz vrst davčnih zavezancev, samo odvisne in nesposobne ljudi. Finančni minister se zato naprosi, da imenujejo davčne oblasti, kot svojega tretjega zastopnika, ki je iz vrst davčnih zavezancev, samo osebe, ki jih predlagajo gospodarske organizacije.

Ponovno se je v razpravi o industrijskih prodajalnicah in veleblagovnicah konstatiralo, da so ta velika podjetja ustanovljena večinoma s tujim kapitalom in škodljiva za naše narodno gospodarstvo. Trgovci in vsi mali gospodarski ljudje ne morejo razumeti, komu v korist se dovoljuje to bogatenje tujcev na račun naših malih ljudi.

Daljša debata se je razvila tudi

Opr. št. J 359/35-7.

Dražbeni oklic

Dne 14. januarja 1936 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin: hiše in njive, zemljiška knj. Zentkovi vl. št. 250.

Cenilna vrednost 6400 Din.

Najmanjši ponudek 4266 Din. 66 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku, pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV. 3/12. 1935.

Opr. št. J 357/35-6

Dražbeni oklic

Dne 16. januarja 1936 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 18. dražba nepremičnin: hiše in vrta, zemljiška knj. M. Sobota 2/16 vl. št. 178.

Cenilna vrednost: 2032 Din.

Najmanjši ponudek: 1355 Din 50 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku, pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

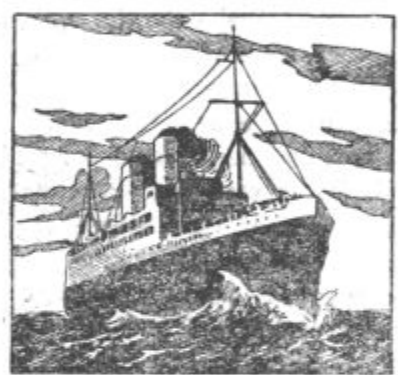
V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV. 3/12. 1935

zaradi vedno bolj razširjenega krošnjarstva.

Ugotovilo se je, da se oblasti ne brigajo za izvrševanje določb obrtnega zakona in da ne preprečujejo krošnjarstva, kakor bi ga morale. Ugotovilo se je nadalje, da se pri izdaji novih obrtnih listov ne zahtevajo z zakonom predpisani dokazi o strokovni sposobnosti prosilcev. Nekatere upravne oblasti izdajajo kar na svojo roko dovoljenja za krošnjarenje po vsej državi in za vse predmete. Proti nabavljalnim zadrugam, ki delajo tudi z nezadružniki, se ne postopa, kakor bi se moralo, ter se ti ne obdavčujejo tako, kot samostojne trgovine.

Ko je bila razprava o vseh teh točkah končana, se je sklenilo, da se ne izglasuje nobene resolucije, temveč naj predsednik Savić z osebnimi intervencijami doseže, da se bodo na seji izražene zahteve trgovstva upoštevale.

BRZA POŠTANSKA LINIJA

ROYAL MAIL LINE

ZA JUŽNO AMERIČO

Brazilijo-Uruguay-Argentinio-Chile Peru

Informacije brezplačno pri glavnom zastupstvu

ZAGREB, BAJEVA 59.

Blagajno, novo Wertheim, enokrillno s tresorom ter pult z brušenimi steklenimi ploščami ugodno prodamo. Naslov v upravi lista.

Vinsko posodo

skupno okrog 300 hl raznih velikosti ugodno prodamo. Naslov v upravi lista.

Naročajte in oglašajte v „MURSKI KRAJINI!“

ŠEVLJARJI,

KROJAŽI

in ŠIVILJE POZOR!

REDKA PRILIKA

Nekoliko komadov šivalni strojev levoročni, flach in krojaških po izredno nizki ceni prodam. Zahtevajte takoj ponudbo, da ne bo prepozno!

Dospele so vse smučarske potrebščine.

Oglejte si zalogo. Cene zelo nizke.

RADIO APARATI PHILIPS IN HORNYPHON po najnižji ceni na 18 mes. odplačilo.

V Vašem interesu je, da zahtevate čimprej ponudbo.

ŠTIVAN ERNEST Trgovina radio-aparatur in tehničnih predmetov MURSKA SOBOTA